

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

**TEMATISKAIS PĀRSKATS PAR STUDIJU VIRZIENA
“INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES”
NOVĒRTĒŠANU**

Rīga, 2023

SATURS

KOPSAVILKUMS	3
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA	4
SVID ANALĪZE	7
VĒRTĒJUMS	8
REKOMENDĀCIJAS	11
EKSPERTI	12
IZMANTOTIE AVOTI	13

SAĪSINĀJUMI

AIKA	Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra	LU	Latvijas Universitāte
AK	SIA "Alberta Koledža"	LZP	Latvijas Zinātnes padome
BAT	Biznesa augstskola "Turība"	NLK	nepilna laika klātie
LV	latviešu valoda	NLN	nepilna laika neklātie
EN	angļu valoda	NLT	nepilna laika tālmācība
ESG	Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā	PLK	pilna laika klātie
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests	PLN	pilna laika neklātie
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija	RISEBA	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola
LKK	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	RSU	Rīgas Stradiņa universitāte
LSA	Latvijas Studentu apvienība	SKK	Studiju kvalitātes komisija
BC	Bakalaura grāds	SVN	Studiju virziena novērtēšana
MG	Maģistra grāds	VIA	Vidzemes Augstskola
DR	Doktora grāds		

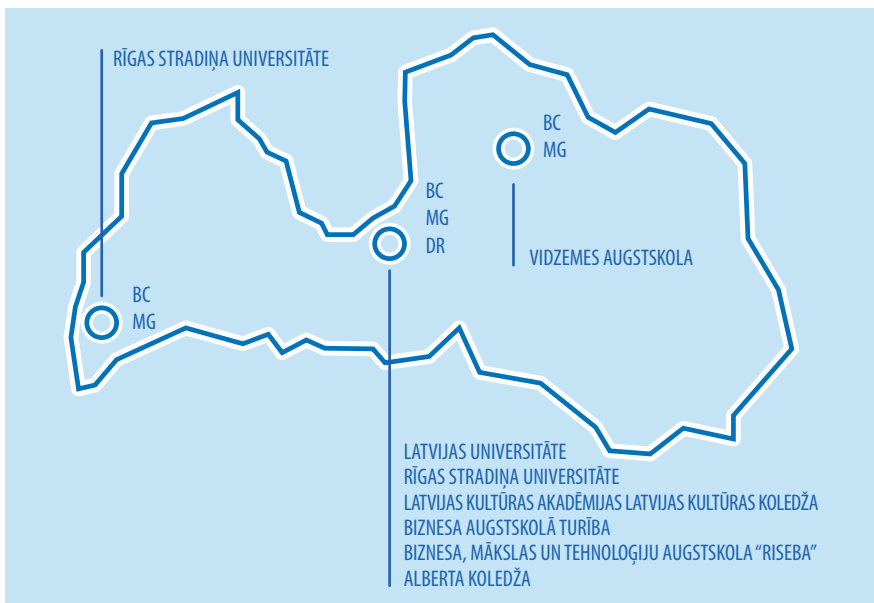
KOPSAVILKUMS

AIKA organizē augstskolu studiju virzienu novērtēšanu un akreditāciju, ievērojot Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) un Latvijas normatīvos aktus. Šī procesa galvenais mērķis ir veicināt vienotu izpratni par kvalitātes nodrošināšanu, kur augstskolas veido tādu mācīšanās vidi, kurā programmu saturs, mācīšanās iespējas un aprikojums atbilst izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Visas septiņas augstskolas izvēlējās studiju virziena novērtēšanu veikt AIKA, nevis kādā citā Eiropas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūrā, kas liecina par šo Latvijas augstskolu uzticību AIKA metodikai un novērtēšanas procesa organizācijai.

Lielākā daļa – 21 studiju programma tika vērtētas ar vērtējumu "labi", tomēr trijām studiju programmām bija viduvējs vērtējums. Jāatzīmē, ka ar "viduvēji" tika vērtēta viena studiju programma vienā valsts universitātē un pa vienai studiju programmai divās juridisko personu dibinātās augstskolās.

Studiju programmas tiek īstenotas Rīgā, Valmierā un Liepājā. Lielākais studiju programmu piedāvājums ir pieejams Rīgas pilsētas augstskolās, kā arī 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas un doktora studiju programmas pieejamas tikai divās Rīgas augstskolās.

Studiju programmas piedāvā gan universitātes, gan augstskolas un koledžas, sniedzot iespējas izvēlēties studiju īstenošanas valodu (latviešu vai angļu). Tāpat tiek nodrošinātas iespējas studēt, izvēloties izglītības līmeni un turpināt studijas nākamajā (augstākajā) līmenī.

STUDIJU PROGRAMMU SKAITS

1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ PROGRAMMA 2 PROGRAMMU SKAITS

Alberta koledža
Latvijas Kultūras Akadēmijas Latvijas Kultūras koledža

AKADĒMISKAIS BAKALAURS 6 PROGRAMMU SKAITS

Latvijas Universitāte
Rīgas Stradiņa universitāte

PROFESIONĀLAIS BAKALAURS 5 PROGRAMMU SKAITS

Biznesa augstskola "Turība"
Vidzemes Augstskola
RISEBA

AKADĒMISKAIS MAĢISTRS 7 PROGRAMMU SKAITS

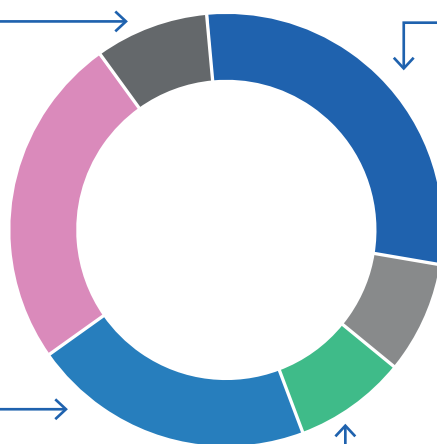
Latvijas Universitāte
Rīgas Stradiņa universitāte
Vidzemes Augstskola

PROFESIONĀLAIS MAĢISTRS 2 PROGRAMMU SKAITS

Biznesa augstskola "Turība"
RISEBA

DOKTORA STUDIJAS 2 PROGRAMMU SKAITS

Rīgas Stradiņa universitāte
Biznesa augstskola "Turība"

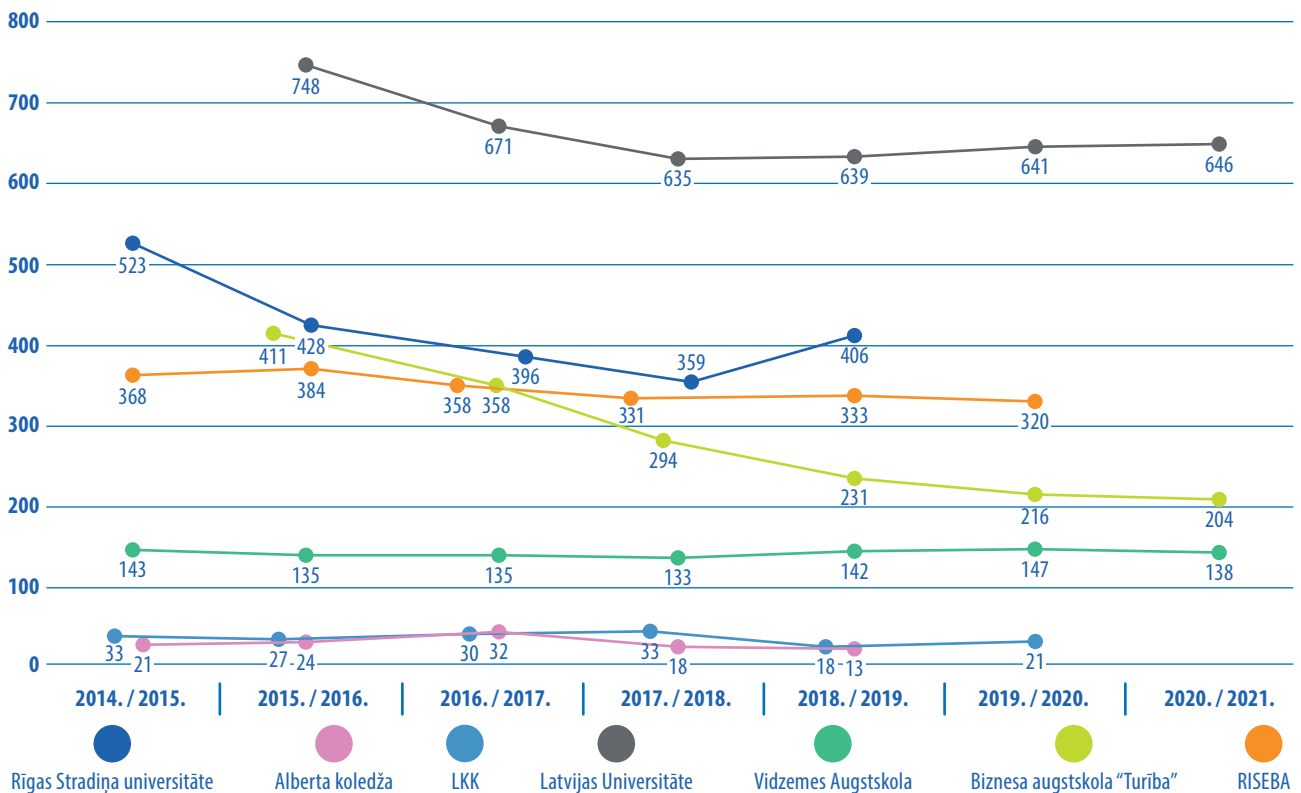

Studiju virzienam raksturīga studiju programmu daudzveidība ar izteikti plašu tematisko spektru, kas lielākoties nedublējas, sniedzot potenciālajiem studējošiem plašas izvēles iespējas konkrētajā studiju virzienā. Kā arī jāmin, ka šajā studiju virzienā, studijas iespējams sākt jau no 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Studiju virzienu "Informācijas un komunikācijas zinātnes" īsteno septiņās Latvijas augstskolās, no tām divas universitātes – Latvijas Universitāte un Rīgas Stradiņa universitāte un tās filiāle Liepājā, viena valsts dibinātā augstskola – Vidzemes Augstskola, viena valsts koledža-āģentūra – Latvijas Kultūras Akadēmijas Latvijas Kultūras koledža, divas juridisko personu dibinātas (privātās) augstskolas – Biznesa augstskola Turība un Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", un viena juridisko personu dibināta (privātā) koledža – Alberta koledža. Studiju programmas tiek īstenotas attiecīgi Rīgā un Valmierā, kā arī RSU Liepājas filiālē.

STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

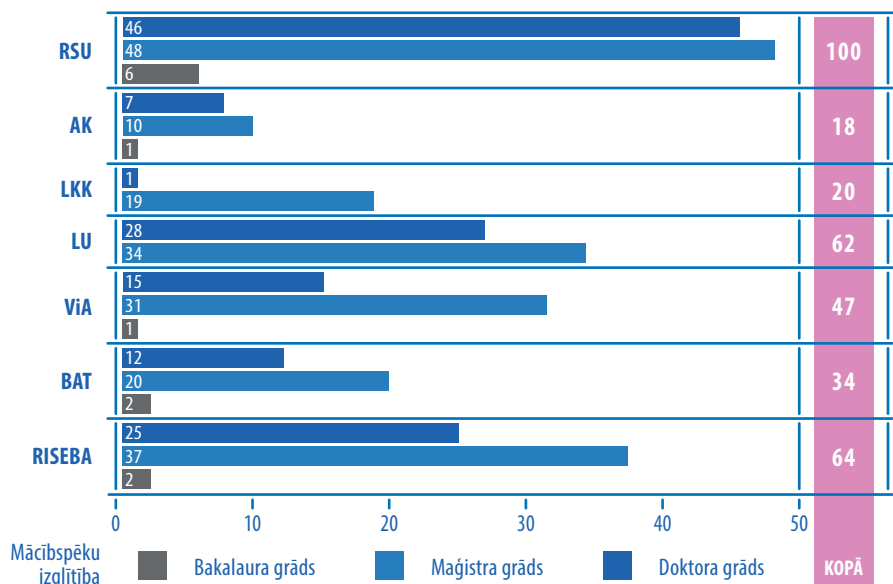

Kopumā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju virzienā vērojams studējošo skaita samazinājums, tomēr pēdējos gados studējošo skaits stabilizējas un atsevišķās augstskolās pat vērojams neliels studējošo skaita pieaugums. Augstskolām, kas nodrošina 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, jāiegulda vairāk resursu studentu piesaistei, lai nezaudētu studiju programmu rentabilitāti, ko atzīmēja arī eksperti.

PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ
"INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES"
(dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

Kopumā studiju virzienam raksturīgs liels docētāju īpatsvars ar doktora grādu, un vairums docētāju ir pieredzējuši nozares profesionāļi. Docētāju skaitam augstskolās ir tendence palielināties, kā arī kopumā palielinās ārvalstu vieslektoru skaits. Visām 24 studiju programmām gan eksperti, gan SKK atzina, ka mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmu īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Papildus, sabiedrisko attiecību jomā eksperti iesaka vairāk piesaistīt sabiedrisko attiecību un stratēģiskās komunikācijas speciālistus no profesionāļu vidus kā viesmācībspēkus.

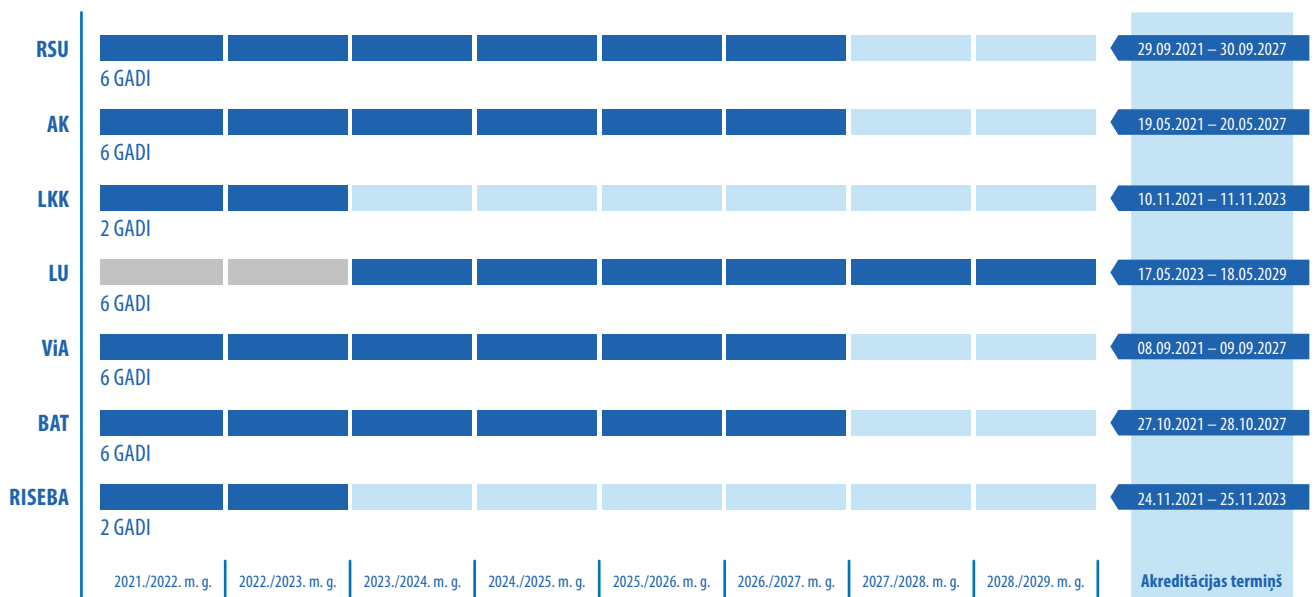
PASNIEDZĒJU SKAITS

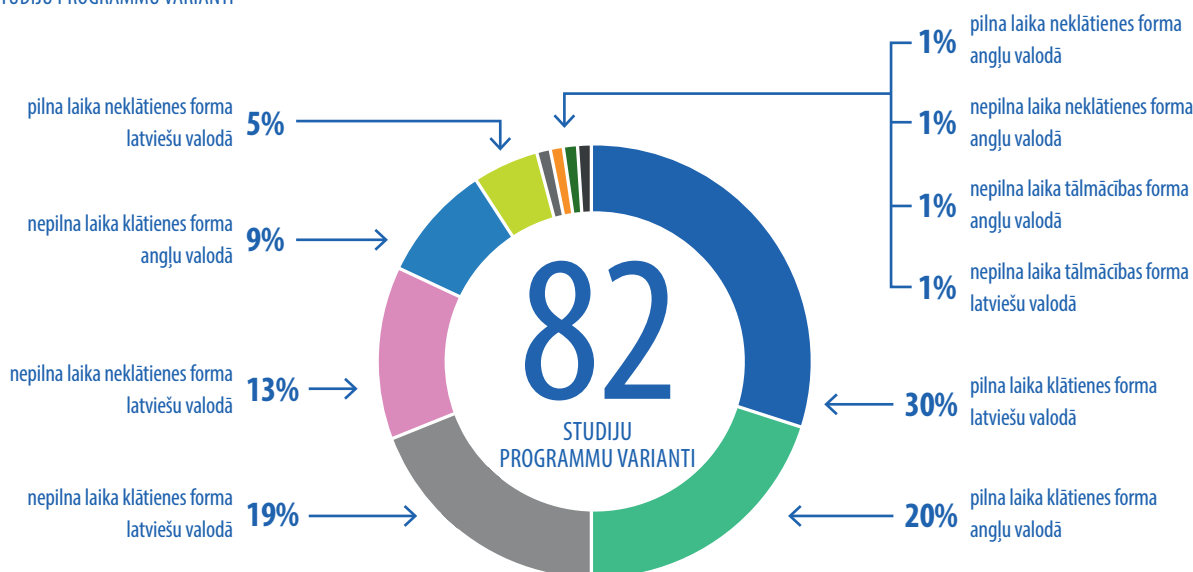
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Lēmumu par studiju virzienu un tam atbilstošu studiju programmu akreditāciju pieņem SKK, ņemot vērā ekspertu grupas kopīgo atzinumu, kurā sniegti vērtējumi gan studiju virzienam kopumā, gan katrai studiju programmai, augstskolas pašnovērtējuma ziņojumu un rekomendāciju ieviešanas plānu, kā arī citus saistītos dokumentus. SKK pieņem lēmumu par studiju virzienu akreditāciju uz 2 vai 6 gadiem, vai atteikumu akreditēt studiju virzienu.

STUDIJU VIRZIENA "INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES" AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI

Studiju programmas tiek īstenotas dažādos veidos un formās, kas nozīmē, ka studējošais var izvēlēties sev ērtāko un atbilstošāko studiju formātu, tajā skaitā salīdzinoši retajā, tālmācības studiju formā. Tādējādi studiju process tiek nodrošināts gan dienas ietvaros, gan vakaros un brīvdienās, kas liecina par augstskolu un koledžu centieniem, izmantojot iestāžu pieejamos resursus, padarīt šo studiju programmu pieejamu maksimāli plašam reflektantu un studentu lokam. Arī salīdzinoši augstais programmu variantu skaits reflektantiem dod plašu studiju iespēju spektru šajā studiju virzienā.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Augstākās izglītības iestādes katrā virzienā iekļautajai studiju programmai piedāvā vairākus variantus. No 24 studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" īstenotajām studiju programmām deviņas studiju programmas tiek piedāvātas tikai latviešu valodā, bet pārējās 15 studiju programmas tiek piedāvātas gan latviešu, gan angļu studiju valodās. Angļu valodā studijas pieejamas pusē no augstskolām, kas padara šīs augstskolas pieejamas ārvalstu studentiem gan pilna laika studijām, gan arī Erasmus mobilitātē iesaistītajiem studentiem un lektoriem. Ilgtermiņā šīs augstskolas gūs būtiskas priekšrocības attiecībā pret augstskolām, kuras piedāvā studijas tikai valsts valodā, piemēram studējošo piesaistē, starptautiskās atpazīstamības veicināšanā u.c.

STUDIJU VIRZIENĀ "INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES" PIEDĀVĀTO STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC TO ĪSTENOŠANAS VALODAS, VEIDA UN FORMAS.

	1. LĪM.	BC	MG	DR	1. LĪM.	BC	MG	DR	1. LĪM.	BC	MG	DR	1. LĪM.	BC	MG	DR	1. LĪM.	BC	MG	DR	
RSU	LV	—	●	●	●	—	●	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—	
	ENG	—	●	●	●	—	●	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	●	—
AK	LV	●	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—
	ENG	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
LKK	LV	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ENG	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
LU	LV	—	●	●	—	—	●	●	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—	—	—	—
	ENG	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ViA	LV	—	●	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ENG	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
BAT	LV	—	●	●	●	—	●	—	—	—	—	—	—	●	●	—	—	—	—	—	—
	ENG	—	●	●	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
RISEBA	LV	—	●	●	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ENG	—	●	●	—	—	●	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		PILNA LAIKA KLĀTIENE				NEPILNA LAIKA KLĀTIENE				PILNA LAIKA NEKLĀTIENE				NEPILNA LAIKA NEKLĀTIENE				NEPILNA LAIKA TĀLMĀCĪBA			

IKVD nevienā no septiņām augstskolām studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus augstskolu darbībā un sešos gadījumos nav saņēmis sūdzības par studiju virzienu un tam atbilstošu studiju programmu īstenošanu.

STUDIJU VIRZIENA SVID ANALĪZE

Augstskolu studiju virziens "Informācijas un komunikācijas zinātnes" SVID analīze no augstskolu darba grupu un ekspertu perspektīvām. Salīdzinošais materiāls izstrādāts, lai sniegtu objektīvu skatījumu uz studiju virzienu stiprajām un vājajām pusēm, kā arī uz nākotnes iespējām un draudiem. Kvalitātes standarti augstskolās, kas piedāvā studiju virzienu "Informācijas un komunikācijas zinātnes", ir ļoti atšķirīgi. Tomēr šajā SVID analīzē uzrādītas studiju virzienam raksturīgās iezīmes, kas visvairāk ietekmē studiju virzienu kopējo ainu.

Stiprās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Kvalitatīvas studijas industrijas aktuālajām vajadzībām.

Studiju procesā integrēti mūsdienu digitālie risinājumi.

Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienu programmu absolventu nodarbinātības augstie rādītāji.

Salīdzinoši plašas prakses iespējas. Liels izvēles kursu piedāvājums.

Būtiska mācībspēku daļa ir nozares praktiķi, iesaistīti praktiskos pētījumos un projektos.

Vairākas augstskolas piedāvā studiju un prakses vietas ārvalstīs.

Sadarbība ar darba devējiem, kuri piedāvā studentiem savu infrastruktūru un aprikojumu praktisko uzdevumu veikšanai.

Studiju saturs ir starpdisciplinārs.

Ekspertu novērtējums

Latvijas darba tirgū pieaug pieprasījums pēc šīs nozares speciālistiem.

Atsevišķos gadījumos, studiju programmas orientētas uz profesionālu digitālo prasmju apgūšanu.

Studējošiem ir viegli atrast prakses vietas.

Studiju virzienā iesaistīts liels skaits šajā nozarē praktizējošo profesionāļu, kā patstāvīgo docētāju, tā arī vieslektoru statusā, kas ļauj studējošiem orientēties aktuālajās nozares tendencēs.

Augstskolas uztur ciešas saites ar konkrētās nozares dalībniekiem Latvijā, tajā skaitā ar citām augstskolām un privāto sektoru.

Studiju virzienā pieejams pilns studiju programmu cikls, no pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, līdz doktora studiju programmām.

Vājās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Pēdējos gados krietni krities imatrikulēto studējošo skaits.

Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienu mācībspēku un studiju metodiķu lielā noslodze organizatoriskajā darbā.

Nepietiekamais atbalsts Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienu mācībspēku akadēmiskās kvalifikācijas izaugsmes veicināšanā.

Vairākas augstskolas saskaras ar budžeta līdzekļu nepietiekamību, lai apmaksātu regulāru personāla profesionālo pilnveidi, kā arī lai piesaistītu augsta līmeņa vieslektorus no ārvalstīm.

Ekspertu novērtējums

Ne visās augstskolās mācībspēki ir ieinteresēti zinātnisko pētījumu izstrādē un to publicēšanā.

Ierobežotas attālināto studiju iespējas.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmās ir neliels studējošo skaits, nepiesaistot vairāk studējošo, šīs programmas var zaudēt savu rentabilitāti.

Vāja mācībspēku mobilitāte un ārvalstu lektoru piesaiste

Nepieciešams pilnveidot datu analīzes.

Nepietiekami finanšu resursi.

Vairākas augstskolās nozares literatūras klāsts ir nepietiekams vai novecojis.

Nepietiekošs studiju programmu skaits, kas tiek īstenotas angļu valodā, tādejādi ierobežojot studējošo un lektoru piesaisti no ārvalstīm.

Iespējas

Augstskolu pašnovērtējums

Piesaistīt ārvalstu studējošos, piedāvājot atsevišķus studiju kursus angļu valodā.

Attīstīt sadarbību ar darba devējiem. Piesaistīt ESF līdzekļus studiju procesa pilnveidošanai.

Konferenču formāta modernizācija, tādejādi darot pievilcīgāku informācijas un komunikācijas zinātnes virzienu akadēmisko vidi.

Darbs mūžizglītības un profesionālās pilnveides programmu izveidošanā, tostarp izmantojot augstskolu filiāļu iespējas.

Studiju programmu veidošana sadarbībā ar citu Eiropas valstu universitātēm.

Tālmācības un jaukto studiju formu attīstība.

Studiju virzienu popularizēšana dažādos projektos ārvalstīs.

Ekspertu novērtējums

Pateicoties nozares aktualitātei darba tirgū, augstskolām ir salīdzinoši vieglāk piesaistīt papildus finansējumu studiju programmas pilnveidei no privātā sektora.

Mācībspēku un studējošo aktīvāka daļa konferencēs un pētījumos var celt studiju virzienu prestižu, tādejādi palīdzot piesaistīt no ārvalstīm studēt gribētājus un lektorus.

Studentu un pasniedzēju mobilitātes veicināšana.

Tikai divas augstskolas piedāvā doktorantūras programmas. Ņemot vērā nozares aktualitāti, arī pārējās augstskolām ir labs potenciāls attīstīt augstākā līmeņa studiju programmas.

Vairums augstskolu nepiedāvā jeb piedāvā ierobežotā apjomā studijas angļu valodā.

Draudi

Augstskolu pašnovērtējums

Nepietiekošs studējošo priekšzināšanas atsevišķos studijuursos, piem., rakstīprasme.

Vidusskolu absolventu izglītības līmeņa jūtams kritums valsts vispārējās izglītības problēmu un reformu kavēšanās dēļ.

Ekonomiskās situācijas pasliktināšanās valstī var ietekmēt resursu piesaisti un materiāli tehniskās bāzes atjaunošanu un papildināšanu.

Augstākās izglītības attīstības politikas nestabilitāte.

Demogrāfijas problēmas, augsta ekonomiskā migrācija un kopējās ekonomiskās situācijas pasliktināšanās valstī, ilgtermiņā negatīvi ietekmēs studējošo skaitu.

Konkurences pieaugums.

Ekspertu novērtējums

Jauno studentu vājš priekšzināšanas, piemēram rakstīprasme.

Neraugoties uz pozitīvo dinamiku darba tirgū, studiju virzienā studējošo kopējais skaits ar katru gadu samazinās, šī tendence novērojama lielākajā daļā augstskolu.

Pie tendences, kad studējošo skaits samazinās, atsevišķas IKZ programmas var kļūt nerentablas, un to slēgšana, reducēšana vai apvienošana ar citām studiju programmām var negatīvi ietekmēt speciālistu skaitu un to profesionalitāti. Tas īpaši attiecas uz studiju programmām, kas saistītas ar bibliotēkzinātnes virzienu.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM

AIKA īsteno studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas procedūras saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodiku, kas ir izstādāta atbilstoši ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi". Studiju virzienu akreditācija norit divos posmos – virzienu novērtēšanas posms un virzienu akreditācijas posms. Virzienu novērtēšana ietver augstskolas pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanu, ekspertu grupas vizīti augstskolā, ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanu, kas satur rekomendācijas augstskolas darba pilnveidošanai. Studiju virzienam noteiktās prasības tiek vērtētas, ievērojot gan augstskolas pašnovērtējuma ziņojumā sniegto informāciju, gan ekspertu vizītes laikā gūtās atziņas un secinājumus.

STUDIJU VIRZIENAM "INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES" NOTEIKTO PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

P1 Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virzienu nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Neraugoties uz to, ka augstskolās ir izveidotas kvalitātes politikas, kvalitātes rokasgrāmatas un procedūru apraksti, konstatēts, ka atsevišķos gadījumos izveidotās procedūras tiek ievērotas tikai daļēji un praktiskā darbība atšķiras no procedūru aprakstos norādītā, kā arī, ne visas iesaistītās puses ir informētas par noteiktajām procedūram un kārtībām. Atsevišķos gadījumos konstatēts mācībspēku un studentu anonīma novērtējuma trūkums.

Vienā no augstskolām ir izteikti vāji uz datiem balstīti analīze par cilvēkresursiem un ir nepieciešams to būtiski uzlabot.

Trūkumiem ir raksturīgas arī dažādas nepilnības kvalitātes nodrošināšanas procesos, to datu analīzē, kā arī nepietiekama ieinteresēto pušu iesaiste šajos procesos.

P2 Studiju virzienu ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virzienu mērķu sasniegšanu.

Kopumā vietējā un starptautiskā komunikācija un sadarbība sasniedz izvirzītos mērķus, pateicoties augstskolu sistemātiskai pieejai un ilgdarbam, kas ieguldīts attīstot šo sfēru. Tomēr viena no izglītības iestādēm pilnvērtīgi neizmanto starptautiskās sadarbības potenciālu, šajā ziņā piekļūstot saviem tiesajiem konkurentiem.

P3 Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (ja attiecināms).

Pat neraugoties uz izcilēm piemēriem, kopumā Latvijas augstākās izglītības mācību iestāžu kontekstā, zinātniskās pētniecības joma ir saistīta ar nepietiekošu atdevi un resursu trūkumu. Augstskolām pilnvērtīgu zinātniskās pētniecības institūciju statusa nodrošināšanai, nepieciešama lielāka mācībspēku un studējošo iesaiste zinātniskās pētniecības procesos.

Šeit kā raksturīgāks iemesls jāmin nepietiekoši adekvātas mācībspēku motivācijas sistēmas, kam būtu jāveicina iesaisti zinātniskās pētniecības procesos. Lielās slodzes dēļ mācībspēki saskaras ar izdegšanas draudiem, kas nerada labvēlīgu vidi kvalitatīvam zinātniskajam darbam, kas savukārt noved pie ierobežotas mācībspēku un studējošo zinātniskās pētniecības aktivitātes starptautiskā vidē.

P4 Iepriekšējā studiju virzienu novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana.

Kopumā augstskolas strādā ar ekspertu rekomendācijām, tomēr atsevišķos gadījumos nepieciešama aktīvāka resursu piesaiste šo rekomendāciju izpilde. Rekomendāciju ieviešana notiek daļēji un reizēm formāli, lielākoties tas saistīts ar zinātnisko darbu, kuru vērtība un nozīmīgums augstskolu statusa un studiju kvalitātes nodrošināšanā, atsevišķos gadījumos tiek novērtēts par zemu.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM

STUDIJU VIRZIENAM "INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES" ATBILSTOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

1. LĪMEŅA PROFESIONĀLĀ PROGRAMMA

PRASĪBAS		P5			P6			P7			P8			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS	
LKK	BIBLIOTĒKZINĀTNE UN INFORMĀCIJA													N/A	LABI
AK	SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS													N/A	LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST		

BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA

PRASĪBAS		P5			P6			P7			P8			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS	
LU	KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNE													N/A	LABI
	INFORMĀCIJAS PĀRVALDĪBA													N/A	LABI
RSU	FOTOGRĀFIJA													N/A	LABI
	MULTIMEDIJU KOMUNIKĀCIJA													N/A	LABI
	ŽURNĀLISTIKA													N/A	LABI
	SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS													N/A	LABI
ViA	KOMUNIKĀCIJA UN SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS													N/A	LABI
	MEDIJU STUDIJAS UN ŽURNĀLISTIKA													N/A	LABI
BAT	STARPTAUTISKĀS KOMUNIKĀCIJAS VADĪBA													N/A	LABI
	SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS													N/A	LABI
RISEBA	SABIEDRISKO ATTIECĪBU UN REKLĀMAS MENĒDŽMENTS													N/A	VIDUVĒJI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST		

 Profesionālā kvalifikācija

 Akadēmiskais grāds

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM

STUDIJU VIRZIENAM "INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNES" ATBILSTOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA

PRASĪBAS		P5			P6			P7			P8			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
LU	KOMUNIKĀCIJAS ZINĀTNE													LABI
	BIBLIOTĒKZINĀTNE UN INFORMĀCIJA													LABI
RSU	KOMUNIKĀCIJA UN MEDIJU STUDIJAS													LABI
	STRATĒGISKĀ UN SABIEDRISKO ATTIECĪBU VADĪBA													LABI
	VESELĪBAS KOMUNIKĀCIJA													LABI
ViA	MEDIJU UN INFORMĀCIJAS PRATĪBA													LABI
	STRATĒGISKĀ KOMUNIKĀCIJA UN PĀRVALDĪBA													LABI
BAT	SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS													VIDUVĒJI
RISEBA	SABIEDRISKO ATTIECĪBU VADĪBA													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA

PRASĪBAS		P5			P6			P7			P8			KOPĒJAIS VĒRTĒJUMS
RSU	KOMUNIKĀCIJAS KULTŪRA UN MULTIMEDIJU													LABI
BAT	KOMUNIKĀCIJAS VADĪBA													LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	

 Profesionālā kvalifikācija

 Akadēmiskais grāds

P5 Studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Kopumā augstskolām raksturīga atbildīga pieeja pret Augstskolu likumā un citos normatīvajos aktos ietvertajām prasībām. Tomēr atsevišķos gadījumos novērojama daļēja izpilde un vienā augstskolā pat neatbilstība un pretrunas attiecībā pret daļu no šīm prasībām.

P6 Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai.

Savu iespēju robežās augstskolas uztur un pilnveido šajā punktā minētos resursus un tehnisko nodrošinājumu. Tomēr, pat augstskolās ar ievērojami lielāku finanšu plūsmu, ir vērojamas zināmas nepilnības un trūkumi. Lielākoties tie saistīti ar datubāzēm un digitālajiem resursiem, un nepietiekošu finanšu līdzekļu novirzīšanu šim jomām. Kā arī raskturīga problēma ir pilnvērtīga resursu novirzīšana augstskolu filiālēm.

P7 Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Ekspertu grupas nesaskatīja vērtējamus trūkumus personāla kvalifikāciju atbilstībā. Tomēr starptautiski atzītu ārvalstu lektoru iesaistes potenciāls mācību procesos pilnvērtīgi vēl nav līdz galam izmantots.

P8 Studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Pārsvārā visas studiju programmas maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstītas attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Tomēr atsevišķos gadījumos ir konstatēti vairāki trūkumi un nepilnības, kas nozīmē, ka zinātniski pētnieciskā darbība attiecīgajās augstskolā ir jāuzlabo, kā arī vienā gadījumā novērojama maģistra programmas mērķu daļēja pārklāšanās ar bakalaura programmā uzstādītajiem, kas uzskatāms par konceptuālu nepilnību.

REKOMENDĀCIJAS STUDIJU VIRZIENAM

Eksperti sniedz ne tikai novērtējumu, bet arī rekomendācijas par augstskolu stratēģijas, sadarbības, studiju procesa, studiju programmu, resursu, mācībspēku un zinātniskās darbības jautājumiem studiju virziena kontekstā, kas augstskolām sniedz iespējas pilnveidot studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" piedāvātās programmas.

STUDIJU VIRZIENA PĀRVALDĪBA

- ▶ Augstskolām ir regulāri jāorganizē Attīstības padomes tikšanās, kurās pārrunā stratēģisko mērķu sasniegšanu, analizējot un definējot galvenos pētniecības virzienus, un finansējuma piesaistes plānus.
- ▶ Ir jāanalizē studējošo skaita samazināšanās iemesli un ir jāattīsta plāns jaunu studējošo piesaistei un esošo noturēšanai (piemēram, ieviešot mācību maksas pagarinājumu, pāreju no pilna laika uz nepilna laika studijām, mentora piesaistišana).
- ▶ Divām augstskolām katrā jāapsver studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" visu bakalaura studiju programmu apvienošana vienā plašā bakalaura studiju programmā ar vairākām specializācijām, it īpaši, ja studējošo skaits nepieaug no gada uz gadu.

STUDIJU VIRZIENA UN PROGRAMMU RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

- ▶ Augstskolām ir jāizveido un jāpilnveido mediju studija, lai veicinātu studējošo iesaisti praktisko uzdevumu risināšanā radot turpmākajai darba videi līdzīgus apstākļus. Jāpārlicinās, ka studiju procesā iesaistītais tehnoloģiskais nodrošinājums regulāri tiek atjaunots.
- ▶ Doktorantūras studējošajiem ir jāsamazina darba slodze. Jāpanāk, ka doktorantūras studenti studē valsts finansētajās studiju vietās un saņem par to stipendiju.
- ▶ Jāpārskata esoša mācībspēku atalgojuma sistēma un darba slodze, lai izvairītos no mācībspēku izdegšanas sindroma.
- ▶ Augstskolām studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" ir nepieciešams finansējuma piesaistes stratēģiskais plāns.

MĀCĪBSPĒKI

- ▶ Jāattīsta mehānismi, kas motivētu mācībspēku iesaistišanos pētniecībā, kā arī studiju kursu satura un didaktikas attīstīšanu. Ir ieteicams motivēt mācībspēkus izmantot akadēmisko atvaļinājumu un sabalansēt mācību un pētniecisko slodzi.
- ▶ Mācībspēkiem regulāri jānodrošina angļu valodas prasmju pilnveidošanas iespējas, lai arī studējošajiem kursos tiktu piedāvāta literatūra angļu valodā, kā arī bibliotēkās palielinātos mācību literatūras skaits angļu valodā.
- ▶ Vienā augstskolā vieslektoru skaits pārsniedz vēlētā akadēmiskā personāla skaitu, kas ietekmē studiju procesu un pētniecību, tāpēc pastāvīgi ievēlētu mācībspēku skaits ir jāpalielina.
- ▶ Augstskolās jāveido sistēma, kas ļautu mācībspēkiem (un citiem darbiniekiem) regulāri vērtēt administrācijas darbu ar anonīmu anketu palīdzību.
- ▶ Augstskolām līdz nākamajai akreditācijai jārod iespējas piesaistīt vairāk vieslektoru no ārvalstīm, jāizveido tiešsaistes platformas vieslektoru uzaicināšanai.

ZINĀTNISKĀ PĒTNIECĪBA UN MĀKSLINIECISKĀ JAUNRADE

- ▶ Augstskolām ir vairāk jāiesaistās starptautiskajos pētniecības projektos motivējot mācībspēkus kļūt par starptautiski atzītiem pētniekiem un iesaistot arī studējošos projektu īstenošanā un publikāciju veidošanā. Jāmāca studējošos kā piesaistīt finansējumu un rakstīt projektu pieteikumus.
- ▶ Akadēmiskā personāla darba slodzē jāparedz laiks pētniecisko aktivitāšu veikšanai.
- ▶ Augstskolām jāapsver iesaistišanās Eiropas sociālo un humanitāro zinātņu struktūrās OPERAS (atvērta zinātniskā komunikācija Eiropas pētniecības telpā) un DARIAH (digitālā pētniecības infrastruktūra mākslas un humanitāro zinātņu jomā).

IEKŠĒJĀS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE

- ▶ Augstskolās studējošie ir jāiesaista studiju kursu novērtēšanā, anketās ir jāiekļauj jautājumi par MOODLE vidi. Lai novērstu studējošo atbirumu, jānodrošina papildus iespējas, kā atbalstīt studējošos un jāanalizē iespējamie jauni veidi kā organizēt mācību procesu, apmierinot individuālās studējošo vajadzības un nezaudējot studiju kvalitāti.
- ▶ Vienā augstskolā ir jānovērtē satura pārklāšanās dažādos studiju kursos studiju programmas ietvaros.
- ▶ Ir ļoti svarīgi, ka kvalitātes vadības sistēma attiecas uz visām aktivitātēm augstskolās, lai dažādas grupas varētu novērtēt viena otras sniegumu. Atgriezeniskā saite ir jāveido regulāri, noskaidrojot, kas ir padarīts labi un, kas ir jāuzlabo. Atgriezeniskās saites datiem ir jābalsta ilgtermiņa lēmumi.

SADARBĪBA UN INTERNACIONALIZĀCIJA

- ▶ Starptautiskā sadarbība ir jāveido sistemātiski, jāievieš mērāmi kritēriji vietējo un starptautisko sadarbības partneru atlasei, novērtējot sadarbības, atvērtības, industrijas iesaistes aspektus.
- ▶ Jāuzrunā Latvijā esošās ārvalstu organizācijas, kuru darbinieki var dalīties ar savu pieredzi un starptautiskās prakses piemēriem komunikācijas jomā.
- ▶ Jāattīsta sadarbība ar sabiedrisko attiecību profesionālajām asociācijām, ārvalstu medijiem un augstskolām.
- ▶ Jāapsver studiju programmu internacionalizācijas iespējas, piesaistot ārvalstu studējošos un mācībspēkus.

STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

- ▶ Studiju programmu saturā lielāka uzmanība jāpievērš studējošo prasmēm teorētisko zināšanu pielietošanai praksē, anketu datu analīzei un secinājumu veidošanai, un komunikācijas ar klientiem un darba devējiem pilnveidošanai.
- ▶ Studiju procesā ir jāievieš inovatīvi risinājumi, t. sk. metodoloģiskas un tehnoloģiskas inovācijas. Jāpārskata studējošo anketēšana kursa noslēgumā, lai noskaidrotu, kuras ir efektīvākās mācību metodes.
- ▶ Augstskolām ir jāievieto studiju programmu saturs e-vidē, lai nākotnē varētu apsvērt tālmācības studiju formu ieviešanu. Lielāka uzmanība ir jāpievērš pašmācības iespējām e-vidē un tā ir jāaktivizē kā vieta diskusijām un pārdomām.
- ▶ Vienai augstskolai studiju programmā ir jāiekļauj kursi attiecībā uz vizuālo komunikāciju, runas trenēšanu, datu apstrādi un faktu pārbaudi, digitalizāciju un mākslīgo intelektu.

STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI

- ▶ Divās augstskolās ir jānodrošina konstruktīva studiju rezultātu, studiju procesā izmantojamo metožu un vērtēšanas kritēriju saskaņošanas kursa apraksts. Jāpārskata studiju kursu mērķi un uzdevumu tā, lai tie atbilstu maģistra līmeņa studijām un nepārklātos ar bakalaura līmeņa studiju mērķiem un uzdevumiem.
- ▶ Kursu aprakstos izmantojamās literatūras sarakstā jānorāda konkrētas nodaļas un lappuses, kas attiecas uz katru apgūstamo tēmu, literatūras sarakstam ir jābūt aktuālam, kompaktam un reāli apgūstamam.
- ▶ Augstskolām jāpārskata novērtēšanas metodes un kritēriji, lai tie labāk atbilstu studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, jāuzlabo novērtēšanas metožu caurspīdīgums, it īpaši attiecībā uz formatīvo vērtēšanu.

EKSPERTI

Šajā studiju virzienā kopumā bija piesaistīti 12 ārvalstu eksperti, pa vienam no šādām valstīm – Islandes, Vācijas, Portugāles, Lietuvas, Grieķijas, Spānijas un Horvātijas. Divi eksperti bija no Apvienotās Karalistes un trīs no Igaunijas. Jāatzīmē, ka viens eksperts no Lietuvas un viens eksperts no Apvienotās Karalistes piedalījās divās novērtēšanās katrs. Tāpat jāatzīmē, ka no LDDK deleģētajiem pārstāvjiem, viens eksperts piedalījās divās novērtēšanās, bet no LSA deleģētajiem pārstāvjiem, viens eksperts piedalījās četrās studiju virziena novērtēšanās. Ekspertu atlase notiek saskaņā ar ekspertu atlases kritērijiem un principiem.

EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS

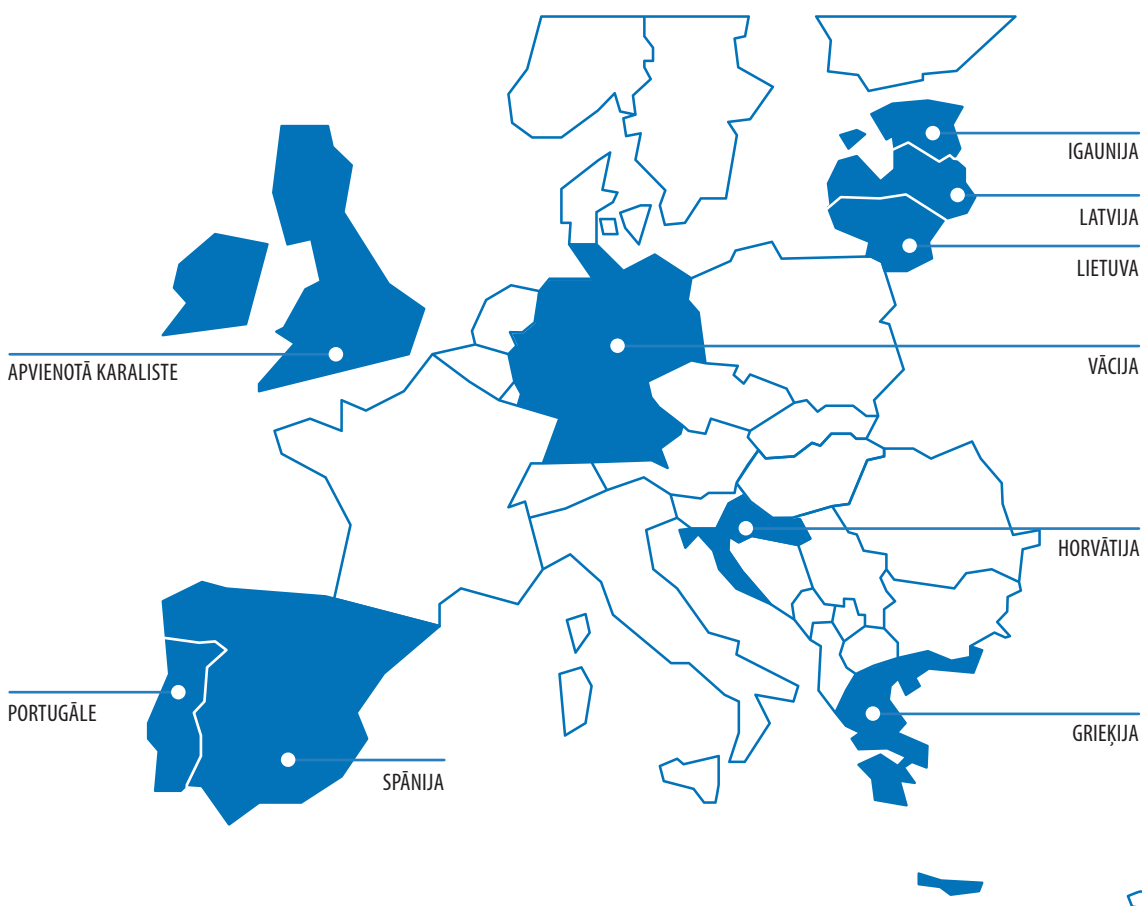
ISLANDE

Eksperti no ārvalstīm **12**

Eksperti no Latvijas **17**

→ **6** Eksperti no Latvijas Darba devēju konfederācijas

→ **4** Eksperti no Latvijas Studentu apvienības

Ekspertu sniegtās rekomendācijas studiju virzienā visbiežāk ir vērstas uz šādu kritēriju pilnveidošanu augstskolās – studiju programmu parametru uzlabošanu, zinātniskās darbības uzlabošanai, mācībspēku kvalifikācijas un angļu valodas prasmju pilnveidošanu, kā arī nepieciešamību uzlabot atgriezenisko saiti no studējošajiem un citām ieinteresētajām pusēm studiju procesa kvalitātes pilnveidošanai.

Noslēgumā jāatzīmē, ka kvalitātes novērtēšana ir katrai augstskolai nozīmīgs process, lai sekmīgi iekļautos Eiropas augstākās izglītības telpā, tādējādi augstskolām ir svarīgi ieviest kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas raugās, lai tikpat liela uzmanība tiktu pievērsta ne tikai studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, bet arī augstskolu pārvaldības un resursu pieejamības jautājumiem, iesaistot arī sociālos partnerus, darba devējus un absolventus, kā arī sasaistot studiju vidi ar pētniecību.

IZMANTOTIE AVOTI

AIC (2019 a) Studiju virzienu akreditācijas metodika. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

<https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/12/Studiju-virzienu-nov%C4%93rt%C4%93%C5%A1anas-un-akredit%C4%81cijas-metodika-aktualiz%C4%93ts-08.12.2020..pdf>

AIC (2019 b) Studiju virzienu novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Studiju-virzienu-novertesanas-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas_2019.pdf

AIC (2019 c) Studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/01/Studiju-virzienu-pasnovertejuma-zinojuma-izstrades-vadlinijas_16.01.2019_redakcija.pdf

ESG (2015) Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). Brisele, Beļģija.

http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

MK (2018) Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi. Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr.793.

<https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzienu-atversanas-un-akreditacijas-noteikumi>

AIC Ekspertu atlases kritēriji un principi

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

AK (2020) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Alberta College Study

field: Information and Communication Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=e82e3d10567d70d76957dd0ad087ee18>

BAT (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Turība University Study

field: Information and Communication Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=dc5941258092b62c639b51110880b769>

LKK (2020) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Latvian Academy of

Culture agency "Latvian College of Culture at the Latvian Academy of Culture" Study field: Information and Communication Sciences,

<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=f34149bbeaba2ac9738a6f0765d18bd4>

LU (2020) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: University of Latvia Study

field: Information and Communication Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=2acd0882f228166dd34d70fa7a7fee3a>

RISEBA (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: RISEBA University of Applied Sciences, Study field: Information and Communication Sciences.

<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=ee126a92ce9e361bb2e72130911d5a2c>

RSU (2020) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Rīga Stradiņš University

Study field: Information and Communication Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=0a4d370a307996b7581d46027de7c02>

VIA (2021) Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Vidzeme University of Applied Sciences,

Study field: Information and Communication Sciences. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fdownload&key=990ceaaa1e5e8642e98ccd15dd16babb>

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

Dzirnavu iela 16/k2, Rīga, Latvija, LV 1010
www.aika.lv